

ΕΣΤΙΑ

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΗΝ

Τόμος δωδέκατος

Συνδρομή ἑτησία : Ἐν Ἀθήναις, φρ. 10, ἐν ταῖς ἑπαρχίαις φρ. 12, ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ φρ. 20. — Αἱ συνδρομαὶ ἄρχονται ἀπὸ 1 ἰανουαρίου ἐκάστου ἔτους καὶ εἶναι ἑτησίαις. — Γραφεῖον τῆς Διευθύνσεως: Ὁδὸς Σταδίου, 6

23 Αὐγούστου 1881

Ο ΙΑΤΡΟΣ ΑΝΤΩΝΙΟΣ

[Μυθιστορία Ι. Ρουφίνης. — Μετάφρ. Ἀγγέλου Βλάχου].

Συνέχεια· ἰδί τελ. β' II.

KB'

Ἡ 15 Μαΐου 1848.

Τὴν ἐπαύριον, καθ' ἣν ὥραν μετέβαινε συνήθως ἄλλοτε εἰς τὸ πανδοχεῖον τῆς Βορδιγέρας, ὁ Ἀντώνιος παρέστη ἐν τῇ αἰθούσῃ τῆς Λουκίας. Σημειώτεον, ὅτι ἐγνώριζεν ἤδη ἐκ τῆς πρὸς αὐτὸν ἐπιστολῆς τοῦ Σίρ Ἰωάννου, τὸν γάμον καὶ τὴν χρῆσιν τῆς λαϊδῆς Κλέβερτων. Προσηγόρευσεν αὐτὴν ἐγκαρδίως, καὶ μετὰ τῆς συνήθους αὐτῷ παρρησίας ἤρξατο ἐπικρίνειν τὰ τοῦ οἰκήματος.

— Λαμπρά, ὦραϊα δωμάτια εἶπεν, ἀλλὰ δὲν εἶνε διὰ σᾶς. Σεῖς ἔχετε ἀνάγκη καυθοῦ ἀέρος καὶ ἡσυχίας. Εἰς τὴν ἁγίαν Λουκίαν, ἐδῶ πλησίον, ὑπάρχει ξενοδοχεῖον καταλληλότατον διὰ σᾶς. Ὁ ξενοδόχος εἶνε ὑποχρεωτικώτατος καὶ ἀξιοσέβαστος ἄνθρωπος, καὶ γνώριμός μου. Ἄν θέλετε, ἡμποροῦμεν νὰ τὸ ἐπισκεφθῶμεν μίαν στιγμὴν.

Ἡ Λουκία ἐπέσθη καὶ ἐξῆλθον ὁμοῦ.

Ἡ ὑποκόμησσα ἐθαύμασε τὴν τοποθεσίαν του, ὅθεν ἐφάνετο ὁ κόλπος ὄλος καὶ ὁ Βεζούβιος, καὶ κατενθουσιάσθη ἐκ τοῦ λιθίνου ἐξώστου, ὅστις ἐξετείνετο πρὸ τῆς οἰκοδομῆς.

— Θὰ μοῦ φαίνεται ὅτι εἴμεθα ἀκόμη εἰς τὴν Βορδιγέραν, εἶπε περιπόρφυρος ἐξ εὐχαριστήσεως, καὶ προσβλέπουσα τὸν Ἀντώνιον.

— Ἀλήθεια, ἀπήντησεν ὁ ἱατρός. Ἐνῶ οἱ ἄνθρωποι σὰς θὰ φροντίσουν περὶ τῆς μετακομιῆς τῶν πραγμάτων σας, τί λέγετε; πηγαίνωμεν νὰ προμηθευθῶμεν μερικὰ φυτὰ καὶ ἄνθη, διὰ νὰ σχηματίσωμεν ἕνα μικρὸν κηπᾶριον;

Ἀποῦ δ' ἐπλήρωσαν τὴν ἀμαξὴν ῥοδῶν, μαгноλιῶν, ναννοφυῶν πορτοκαλλεῶν, καὶ δὲν ἤξευρον πλέον ποῦ νὰ τοποθετήσωσι τοὺς πύδας τῶν, ἡ Λουκία ἤρχισε νὰ γελᾷ διὰ τὴν ἀμοιβαίαν τῶν ἀμνηχανίαν, ὥς ἀπὸ πολλοῦ ἤδη δὲν εἶχε γελᾶσει.

Ὁ Ἀντώνιος, περιποιητικῶς πάντοτε, τῇ ἐπρότεινε ν' ἀγοράσωσι χάρτιν, μολυβδίδας καὶ χρώματα, διότι ταχέως θὰ τῇ ἐπῆρχετο ἡ ἐπιθυμία νὰ ζωγραφίσῃ ἀπὸ τοῦ παρθεύρου της.

— Δὲν παίρνομεν κ' ἐν κλειδοκρύβαλον; εἶπεν

ὁ Ἀντώνιος, ἐνῶ διήρχοντο πρὸ τοῦ καταστήματος κατασκευαστοῦ μουσικῶν ὀργάνων.

— Βεβαίως! ἀπήντησεν ἐκείνη πάραυτα. Πρέπει νὰ μοῦ μάθετε καὶ ἄλλα σικελικὰ τραγοῦδια.

Οὕτω δὲ, προμηθευθέντες τὸ κλειδοκρύβαλον καὶ τ' ἀναγκαῖα πρὸς ἱχνογραφίαν, ἐπέστρεψαν εἰς τὸ ξενοδοχεῖον.

Ὁ δραστήριος ἱατρός εἶχε πάλιν πολλὰ πράγματα νὰ φροντίσῃ. Νὰ διατάξῃ προσηκόντως τὰ ἄνθη ἐπὶ τοῦ ἐξώστου, νὰ τοποθετήσῃ τὸν ζωγραφικὸν ὀρβιβαντα εἰς τὸ καταλληλότερον φωτεινὸν μέρος, νὰ προσδιορίσῃ τὴν προσφορωτέραν θέσιν εἰς τὸ κλειδοκρύβαλον, κλ. Ἐξετέλεσε δὲ πάντα ταῦτα μετὰ ἡρεμίας καὶ καλλαισθησίας, αἵτινες ἀνέμνησαν εἰς τὴν Λουκίαν τὴν εἰς τὸ παλαιὸν πανδοχεῖον ἄφιζίν της. Ἐκάθισεν εἰς τὸ κλειδοκρύβαλον, κ' ἐνῶ οἱ δάκτυλοί της διέτρεχον τὰς γλωσσίδας, καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ της παρηκολούθουν τὰ κινήματα τοῦ Ἀντωνίου, οἱ διαλογισμοὶ της ἀνεφέροντο εἰς ἡμέρας παρελθούσας, καὶ ἀνεπόλει ἐν πάσῃ λεπτομερείᾳ τὴν πρώτην ἐκείνην ἐσπέραν, καθ' ἣν, πρὸς μεγίστην φοίκην τοῦ Σίρ Ἰωάννου, ὁ ἱατρός ἀνῆρτα παραπετάσματα καὶ ἐκόλλα χαρτίᾳ ἐπὶ τῶν ῥωγμῶν τῆς θύρας.

Ἡ καρδίᾳ της ἐπλημμύρει ἐξ εὐγνωμοσύνης, καὶ δυνάμεις τις μυστηριώδους συνειρμοῦ ἰδεῶν παραδόξου ἔθετεν ὑπὸ τοὺς δακτύλους της τοὺς φλόγγους τοῦ σικελικοῦ ἐκείνου ἔσματος, ὅπερ ὁ ἱατρός εἶχε ψάλει τὸ πρῶτον εἰς αὐτὴν, καὶ ὅπερ οὐδέποτε εἶχε παιζεῖ ἀπὸ τῆς ἡμέρας τοῦ γάμου της.

Αἱ ἡμέραι τῆς Βορδιγέρας ἐπανῆλθον. Τὰ αὐτὰ ἄνθη, τὸν αὐτὸν οὐρανὸν, τὴν αὐτὴν θαυμασίαν φύσιν, τὰ αὐτὰ τοῦ ἀέρος ἡδύπνοα ἀρώματα, πᾶν ὅ,τι ἡ Λουκία εἶχε θαυμάσει καὶ ἀπολαύσει ἄλλοτε, τὰ ἐπανεύρισκε καὶ πάλιν. Τὸ πολυτιμότεον δὲ καὶ προσφιλέστατον πάντων, ἐπανεύρισκε τὴν σωτήριον ἐκείνην ἐναλλαγὴν ἀσχολίας καὶ ἀναπαύσεως, τὰς αὐτὰς ἐκείνας γλυκείας συνδιαλέξεις, τὰς ἡρέμους ἐκείνας ἐσπερίδας ἐπὶ τοῦ ἐξώστου, καὶ, πρὸ πάντων, τὴν αὐτὴν ἐκείνην ἄγουρνον καὶ ἀδιέκοπον θεραπείαν, ἥτις ἀπεδείκνυσεν, — ἂν ὑπῆρχεν ἀνάγκη ἀποδείξεως, — ὅτι καὶ ὁ Ἀντώνιος ἐπίσης ἠγάπα κ' ἐλάτρευε τὸ παρελθόν.

Ὁ Ἀντώνιος οὐδὲν διώρισε εἰς τὴν ἀθηνῆ

του. Ἐκανόνιστε μόνον τὴν διαίταν αὐτῆς καὶ τὴν χρῆσιν τῶν ὠρῶν της, ἔβλεπεν αὐτὴν δις τῆς ἡμέρας, — τὴν πρωτὴν ὡς ἱατρός — ὅπως ἔλεγε γελῶν, — καὶ τὴν ἑσπέραν ὡς φίλος, καὶ τῇ ἑσπερᾷ πάντοτε εἰκόνας, ἱερογραφήματα, βιβλία ἰταλικά καὶ ἀγγλικά, μυθιστορήματα τῆς ἡμέρας ὄντορ-στά, καὶ πολιτικά φυλλάδια περὶ τῶν ἐνδιαφερόντων ζητημάτων τῆς ἡμέρας. Διηγείτο δὲ εἰς αὐτὴν, ἐν γλυκαίαις ὥραις σχολῆς, περὶ τῶν σπουδαίων γεγονότων, ἅτινα συνετάρασσον τότε τὴν Ἰταλίαν, καὶ ἐνῶ ἐξ ἐνὸς τῇ ἀνέπτυσσε τὰς ὑπὲρ τῶν Σικελῶν ἀγαθὰς διαθέσεις τοῦ βασιλέως, μετέπιπτεν αἰφνης εἰς ἀπαισιόδοξα προκισθήματα, καὶ κατέληγε λέγων :

— Πολὺ φοβοῦμαι, ὅτι τὰ πράγματα θὰ τελειώσουν κακὰ!

Ἡ Λουκία ἐδίσταζεν, ὁ δὲ Ἀντώνιος, ἐπικρίνων τὰ κύκλω του γινόμενα, δὲν ἐφείδετο καὶ αὐτῆς τῆς πολιτικῆς του μερίδος.

— Ἐν παραδείγματι, ἔλεγε, τὸ σύνταγμα δὲν λειτουργεῖ ἀκόμῃ, καὶ ἐντούτοις ζητοῦν ἡδη μεγαλοφώνως περισσοτέρας ἐλευθερίας. Δὲν ἀπέκτησαν ἀκόμῃ Βουλὴν καὶ ζητοῦν Γερουσίαν.

Ὁ σκοπὸς πρὸς ὃν ἔτεινε τὸ νέον ὑπουργεῖον ἦτο νὰ πείσῃ τὸν βασιλέα Φερδινάνδον νὰ μετὰσχη ἐνεργῶς τοῦ ὑπὲρ ἀνεξαρτησίας πολέμου· ἐπὶ τούτῳ δὲ καὶ παρέτεινε τὴν ἐν Νεαπόλει διαμονὴν του ὁ Ἀντώνιος. Ὁ βασιλεὺς οὐδόλως ἐπεθύμει νὰ διαθέσῃ ὑπὲρ τοῦ πολέμου μερίδα τινα, καὶ τὴν ἐλαχίστην, τοῦ στρατοῦ του· ἀλλ' ἡ πίεσις τῆς κοινῆς γνώμης ἦτο μεγάλη, καὶ ὁ βασιλεὺς ἠναγκάσθη τέλος νὰ ἐνδώσῃ εἰς τὸ αἶσθημα τοῦ λαοῦ. Σῶμα δεκατεσσάρων χιλιάδων ἀνδρῶν ἀπεστάλη εἰς τὸ θέατρον τοῦ πολέμου, καὶ μέρος τοῦ στόλου ἐξεπέμφθη εἰς τὴν Ἀδριατικὴν, ὅπως ἐνεργήσῃ ἀπὸ κοινοῦ μετὰ τῶν ναυτικῶν δυνάμεων τῆς Σαρδηνίας καὶ Βενετίας.

Μετὰ τοῦτο οὐδὲν πλέον ἄλλο ἐκράτει τὸν Ἀντώνιον ἐν Νεαπόλει εἰμὴ τὸ γλυκὺ θέλητρον ὑφ' ὃ διετέλει, ἢ τὸ πεπρωμένον. Οὕτως ὁ Ἀντώνιος ἔμεινε.

Τὸ κοινοβούλιον ἔμελλε νὰ συνέλθῃ εἰς πρώτην συνεδρίασιν τὴν 15 Μαΐου. Τὸ δὲ ὑπουργεῖον εἶχε δημοσιεύσει ἤδη τὸ πρόγραμμα τῆς τελετῆς, ὀρίζον πρὸς τοῖς ἄλλοις, ὅτι οἱ βουλευταὶ ἤθελον ὁμώσει πίστιν εἰς τὸν βασιλέα καὶ εἰς τὸ Σύνταγμα. Οὐδὲν ὅμως ἐμνημόνευε τὸ πρόγραμμα περὶ τοῦ δικαιώματος τῆς Βουλῆς εἰς τροποποίησιν τοῦ Συντάγματος, δικαιώματος ὅπερ εἶχεν ἀναγραφῇ ὡς ἄρθρον πίστεως ἐν τῷ διαγγέλματι τοῦ ὑπουργείου. Πολλοὶ τῶν βουλευτῶν ἔκρινον ἐπικίνδυνον τὴν παράλειψιν, καὶ συνήλθον ἐν τῷ δημαρχεῖῳ ὅπως συσκεφθῶσι περὶ τοῦ πράγματος. Ἡ πράξις των ἦτο προδήλως ἔκνομος, καὶ ἀντιποίησις ἐξουσίας, ἀφοῦ τὸ κοινοβούλιον δὲν εἶχεν ἔτι καταρτισθῇ. Οὐχ ἤττον οἱ βουλευταὶ

συνήλθον, ἀπέβριψαν τὸν ἐν τῷ προγράμματι ἀναγεγραμμένον ἄρθρον, καὶ ἤρξαντο διαπραγματευόμενοι πρὸς τὸ ὑπουργεῖον περὶ τροποποιήσεως τοῦ τύπου τοῦ ἄρκου. Ταῦτα συνέδκινον τὴν 14 Μαΐου, ἡ δὲ εἰδησις τῆς συγκρούσεως ταύτης διεχύθη εἰς τὴν πόλιν καὶ συνετάραξεν αὐτήν. Ὁ λαὸς ἐπτοήθη καὶ ἀνησύχησε, πολλacha δ' ἐφάνησαν συμπτώματα ἐπικειμένης στάσεως. Αἱ δύο ἀντιμαχόμεναι μερίδες ἐνόησαν τότε τὴν ἐπείγουσαν ἀνάγκην συμβιβασμοῦ, καὶ μετὰ πολλοὺς ἀγῶνας καὶ συζητήσεις ἀπεφάσισαν ἀπὸ κοινοῦ νὰ γείνη ἑναρξίς τοῦ κοινοβουλίου χωρὶς νὰ ζητηθῇ οὐδὲ νὰ δοθῇ ἄρκος.

Βαρεῖαν ἔχων τὴν κεφαλὴν καὶ καταβεβλημένην τὴν καρδίαν μετέβη τὴν ἐπαύριον, 15 Μαΐου, ὁ Ἀντώνιος πρὸς τὴν Λουκίαν. Καίτοι δὲ λυπηρὰ προκισθανόμενος, προσῆλθεν οὐχ ἤττον ἡρεμος καὶ γαλήνιος, ὡς συνήθως, καὶ διεβεβαίωσεν αὐτὴν ὅτι οὐδεμία πλέον ὑπῆρχε φόβος ἀφορμῇ, καὶ ὅτι πάντα ἔδεικνον κατ' εὐχὴν.

— Καὶ τώρα, προσέθηκεν ὁ Ἀντώνιος μειδιῶν, ἃς ἀφήσωμεν τὴν πολιτικὴν εἶμαι κατάκοπος. Ἄς ὀμιλήσωμεν περὶ τοῦ παρελθόντος, περὶ τῆς ἡσύχου καὶ χλοερᾶς Βορδιγέρας. Πῶς ἤθελα νὰ ἦμην ἀκόμῃ ἐκεῖ. Ἦμην τόσον εὐτυχής.

— Κ' ἐγὼ ἐπίσης, ἀπάντησεν ἡ Λουκία βαθέως ἐρυθριῶσα. Πρέπει νὰ σὰς εἴπω, ἐξηκολούθησε μετὰ στιγμιαῖον δισταγμὸν, ὅτι οὐδέποτε παρήτησα τὴν ἰδέαν νὰ κτίσω μικρὰν κομψὴν ἐξοχικὴν οἰκίαν εἰς καμμίαν ἀπὸ τὰς ἡσύχους ἐκείνας γωνίας, καὶ νὰ ὑπάγω νὰ ζήσω ἐκεῖ. Ἡ γυνὴ ἤμπορεῖ σήμερον νὰ πραγματοποιήσῃ τὰ ὄνειρα τῆς νεότητος. Πῶς σὰς φαίνεται τὸ σχέδιον;

— Ἡ ἰδέα εἶνε λαμπρά, εἶπεν ὁ Ἀντώνιος· ἀλλ' εἴσθε βεβαία ὅτι δὲν θὰ βαρυνθῇ ἐπὶ τέλους τὸν μονήρη βίον, καὶ δὲν θὰ πολήσετε τὰς διασκεδάσεις καὶ τὰς λαμπρότητας τοῦ Λονδίνου;

— Ἀδιαφορῶ δι' ὅλα, ἐνόσω ἔχω πλησίον μου τὸν πατέρα μου καὶ σὰς.

Ὁ Ἀντώνιος ἤρξατο θωπεύων τὸν μὴ ὑπάρχοντα πλέον πώγωνά του καὶ περιπατῶν ἐπάνω κάτω.

— Ὅμιλοῦμεν περὶ τούτου μετ' ὀλίγον, εἶπεν ἐπανερχόμενος εἰς τὴν θέσιν του καὶ καθήμενος ἡσυχῶς πλησίον της. Ἐνθυμεῖσθε αὐτὴν τὴν ἡμέραν πρὸ ὀκτώ ἐτῶν;

— Ὡς νὰ ἦτο χθές. Ἦμπορῶ νὰ σὰς ζωγραφίσω ὅπως ἦσθε, ὅταν μοῦ εἶπατε :

«Μὴς Δάβεν, δὲν δοκιμάζετε νὰ περιπατήσετε;» (Καὶ προσεπάθησε νὰ μιμηθῇ τὴν φωνὴν του. Νομίζω ὅτι ἀκούω ἀκόμῃ τὸν ἦχον τῆς φωνῆς σας.

— Εὐγενὴς μου φίλη! ἀνεφώνησεν ὁ Ἀντώνιος, ποτὲ, ποτὲ δὲν σὰς διέφυγε καὶ τὸ ἐλάχιστον δαίγμα ἐνδιαφέροντος ἐκ μέρους μου. Ὅμοιῶς ὅτι εἶχα μεγάλους φόβους κατ' ἐκείνην τὴν στιγμὴν, καὶ ὅτι ἐπίσης μεγάλη ὑπῆρξε κατόπιν ἡ εὐτυχία μου!

— Ναί, ἐφοβήθητε, μήπως μείνω χολή, εἶπεν ἡ Λουκία, καὶ ὑπῆρξατε εὐτυχῆς, ὅταν εἶδατε ὅτι δὲν ἐχώλαινον.

Ὁ Ἀντώνιος παρετήρησεν αὐτὴν μετ' ἐκπλήξεως.

— Ἐλᾶτε, εἰπέτε ὅχι, ἂν τολμᾶτε! ἐπέμεινε λέγουσα ἡ Λουκία, ἐτοίμη νὰ γελάσῃ.

— Δὲν τὸ ἀνοῦμαι· ἀπ' ἐναντίας εἶμαι ἡ-ναγκασμένος ν' ἀποδώσω δικαιοσύνην εἰς τὴν δ-ξυδερκεϊάν σας.

— Αἱ νεάνιδες, ἐξηκολούθησε μετὰ τινος κα-κεντρεχείας ἡ Λουκία, δὲν εἶνε τόσον κουταί, ὅσον φαίνονται. Ἀπὸ τὴν πρώτην στιγμὴν ἐνόη-σα ὅτι εἶχα σπᾶσει τὸ πόδι μου, ἀλλὰ σὰς ἄ-φρητα νὰ πιστεύετε ὅτι δὲν τὸ εἶχα ἐνόησει.

Ὁ Ἀντώνιος οὐδὲν ἀπήντησε, ἀλλὰ λαβὼν τὴν χεῖρα τῆς Λουκίας, ἡσπᾶσθαι αὐτὴν βραδέως καὶ ἐπισήμως.

Τὴν στιγμὴν ἐκείνην κρότος πυροβολισμοῦ διέ-σχιζε τὸν ἀέρα καὶ ἐδόνησε τὰς ὑέλους τῶν θυ-ρῶν καὶ παραθύρων.

Ὁ Ἀντώνιος ἀνωρθώθη κάτωχρος.

— Τί νὰ εἶνε ἄρά γε, ἡρώτησε περίτρομος ἡ Λουκία.

— Τίποτε σπουδαῖον ὑποθέτω, ἀπήντησεν ὁ Ἀντώνιος, προσπαθὼν νὰ φανῇ ἀπαθής. Ἡ κυ-βέρνησις ἴσως καίτι ὀλίγην πυρίτιδα χάριν τῆς ἐ-νάρεξως τοῦ κοινοβουλίου. Ἀλήθεια, δὲν πρέπει ν' ἀργήσω.

Ἐνῷ ἐλάμβανε τὸν πῖλόν του ἀντήχησε καὶ ἄλλος πυροβολισμὸς, καὶ μετ' ὀλίγον ἄλλος, καὶ πάλιν ἄλλος.

— Εἶνε μάχη, εἶμαι βεβαία! ἀνέκραξεν ἡ Λου-κία περίφοβος καὶ τρέμουσα καθ' ὅλα τῆς τὰ μέ-λη. Μὴ πηγαίνετε, δι' ὄνομα Θεοῦ, μὴ πηγαίνετε! Πρὸς τί; τί θὰ κάμετε σεῖς, εἰς μόνος ἄνθρωπος;

— Ὅ,τι εἶνε δυνατόν διὰ νὰ προλάβω τὸν ἐμ-φύλιον πόλεμον, ἀπήντησεν ὁ Ἀντώνιος μετὰ γα-λήνης καὶ ἀποφάσεως. Ἀφήσατέ με νὰ φύγω, σὰς ἐξορκίζω!

— Δὲν θὰ ὑπάγετε! ἀνέκραξεν ἡ Λουκία, ἐκ-φρων σχεδὸν ἐκ τοῦ τρόμου, καὶ τοποθετουμένη μεταξὺ τοῦ ἱατροῦ καὶ τῆς θύρας.

Ὁ ἱατρὸς τὴν παρετήρησε.

— Πρέπει νὰ ὑπάγω, εἶπε.

Τὸ πεπρωμένον ἐλάλει διὰ τοῦ στόματός του. Ἡ Λουκία ἠσθάνθη ἐαυτὴν ἀδύνατον νὰ παλαίσῃ κατὰ τῆς σιδηρᾶς ἐκείνης θελήσεως. Συνέπλεξε τὰς χεῖρας, ὡς παιδίον μέλλον νὰ προσευχθῇ, ἠτένισεν ἐπὶ τὸν ἱατρὸν τοὺς μεγάλους τῆς ὀφ-θαλμοῦς, κ' ἐφώνησε μίαν μόνην λέξιν:

— Ἀντώνιε!

Ἡ ἐπιφώνησις ἐκείνη ἔλαγε μυρία πράγματα.

Ὁ ἱταλὸς ἔσυρεν αὐτὴν πρὸς ἐαυτὸν καὶ τὴν ἔσφιγγεν ἐπὶ τοῦ στήθους του.

— Λουκία, εἶπεν ἐπισήμως, δὲν εἶνε τώρα στιγ-μὴ λόγων. (Οἱ πυροβολισμοὶ ἐξηκολοῦθουν ἐνθῶς

ὠμίλει). Λουκία, σὲ ἀγαπῶ πρὸ ὀκτῶ ἡδὴ ἐτῶν, καὶ θὰ σ' ἀγαπῶ μέχρι τοῦ τάφου. Ἀλλ' ἡ πα-τρὶς μου ἔχει ἐπ' ἐμοῦ προγενέστερα δικαιώματα, καὶ τὰ δικαιώματα αὐτὰ ἔταξα νὰ τὰ σεβασθῶ. Τὴν ἡμέραν καθ' ἣν ἡ ἀριστοκρατικὴ πρόληψις πα-ρενέβη μεταξὺ σοῦ καὶ ἐμοῦ, ἀφιερώθην ὀλοκλή-ρος εἰς τὴν πατρίδα μου. Ἀφῆσέ με, Λουκία, νὰ ἐκπληρώσω αὐτὸ τὸ καθήκον μου! Βοήθησέ με, εὐγενῆς φίλη, νὰ τὸ ἐκπληρώσω, νὰ φανῶ ἄξιος καὶ σοῦ καὶ ἐμοῦ! Σὲ ἐξορκίζω εἰς ὅ,τι ὑπάρχει ἰερώτερον. . . . Ἀφῆσέ με νὰ φύγω χωρὶς πάλιν ὀδυνηρὴν!

Τὸ πρόσωπόν του ἀπήστραπτε καὶ ἡ φωνὴ του ἔτρεμεν ἐξ ἐνθουσιασμοῦ.

— Εὐγενῆς καρδία! ἐφώνησεν ἡ Λουκία ἔν-θους, πῆγαινε, καὶ ὁ Θεὸς μαζὶ σου! Θὰ προσ-παθῶ νὰ φανῶ ἄξις σου!

Καὶ ταῦτα εἰποῦσα δὲν τὸν ἐμπόδισε πλέον.

— Ὁ Θεὸς νὰ σ' εὐλογῇ δι' αὐτοὺς τοὺς λό-γους, ἀνέκραξεν ὁ Ἀντώνιος, θλίβων τὰς χεῖρας τῆς Λουκίας ἐπὶ τοῦ στήθους του. Ὁ ἔρωσ σου θὰ ᾔνε ἀσπίς μου.

Καὶ ταῦτα λέγων ἀπέβηκεν αὐτὴν ἐπὶ τινος ἀ-νακλίντρον κ' ἐψιθύρυσεν εἰς τὸ οὖς της.

— Θὰ μ' ἐπανίδης, ἐντὸς ὀλίγου, ἢ θ' ἀκού-σῃς περὶ ἐμοῦ.

Ἡτένισε δ' ἐπ' αὐτὴν ἔτι ὀλίγας στιγμάς, ἐ-σπόγγισεν ἐν δάκρυ, κ' ἐξῆλθε.

Ἐν τῷ προθαλάμῳ εὗρε τὴν μίς Χούττιν κα-θημένην ὅπου συνήθως, ζητήσας δὲ χάρτην καὶ μελάνην, ἔγραψεν ὀλίγας σειράς καὶ τῇ τὰς ἐ-δωκε.

— Πηγαίνετε εὐθὺς εἰς τὴν κυρίαν σας, εἶπε· δὲν εἶνε καλὰ· ἂν χειροτερεύσῃ, στέλλετε καὶ ζη-τεῖτε τὸν ἱατρὸν, τοῦ ὁποίου σὰς ἔγραψα τὸ ὄνο-μα καὶ τὴν διεύθυνσιν.

— Φεύγετε, κύριε; ἡρώτησεν ἡ θαλαμηπόλος.

— Ὅχι, ἀκριβῶς· ἀλλ' ἴσως λείψω δι' ὀλίγας ἡμέρας. Πηγαίνετε εἰς τὴν κυρίαν σας, πηγαίνετε.

Καθίσας δὲ παρὰ τὸ μικρὸν τραπέζιον, ἔγραψε σύντομον ἐπιστολὴν, τὴν ἐσφράγισεν καὶ τὴν ἐ-πέγραψε. Μὴ τολμήσας δὲ πλέον ν' ἀτενίσῃ πρὸς τὴν κλειστὴν θύραν, ἐφόρεσε τὸν πῖλόν του καὶ ἀνεχώρησε.

Καταβὰς εἰς τὴν ὁδὸν, εἶδε χιλιάδας ἀνθρώ-πων διατρεχόντων τὰς ὁδοὺς, ἀποσπάσματα στρα-τιωτῶν κατευθυνόμενα πανταχόσε, τὴν πόλιν πλήρη ὁδοφραγμάτων, ἀνεγερθέντων ὡς διὰ μα-γείας, συμπλοκάς πανταχοῦ, καὶ τὸν ἐμφύλιον πόλεμον λυμαινόμενον τὴν ὠραίαν Νεάπολιν.

— Τί τρέχει; ἡρώτησεν ἱερέα τινα παρερχό-μενον ἐν σπουδῇ.

— Ὁ βασιλεὺς συναλέθη, ὁ διάδοχος ἐκλεί-σθη εἰς μοναστήριον, καὶ τὸ κοινοβούλιον ἐκηρύ-χθη διαρκές.

Μετὰ μικρὸν ἀπήντησε νέον τινα, καὶ τῷ ἀπέ-τεινε τὴν αὐτὴν ἐρώτησιν.

— Ὅλοι οἱ βουλευταὶ, ὅσοι συνήλθον ἐσφάγησαν, τῷ ἀπάντησεν ὅσοι μετέβαινον εἰς τὴν βουλὴν διώκονται ὡς ἄγρια θηρία. Ὁ στρατιωτικὸς νόμος ἐκηρύχθη. ὦ! ἂν ἤμπορουσα νὰ εὕρω ἐν ὅπλῳ! ἐφώνησεν ὁ νέος ἀπελπισ καὶ παρήλθεν.

Ὁ ἰατρὸς οὐδετέρων τῶν ἀπαντήσεων ἐπίστυπεν, ἀλλὰ συνεπέρανεν οὐχ ἥττον ὅτι ἡ κατάστασις τῶν πραγμάτων ἦτο λυπηρά. Διέβη τὴν Βασιλικὴν Πλατεῖαν, ὅπου εὗρε συνηγμένον ἱκανὸν πεζικὸν, ἱππικὸν καὶ πυροβολικὸν, τεταγμένον πρὸ τῶν ἀνακτόρων, κ' ἐξηκολούθησε τὸν δρόμον τοῦ πρὸς τὸ μέρος ὅθεν ἤρχοντο οἱ πυροβολισμοί· μόλις ὅμως προὐχώρησεν ἑκατὸν βήματα ἐν τῇ ὁδῷ Τολέδου, κ' ἐμποδίσθη ὑπὸ ἀνεγερμένου ὁδοφράγματος. Παρελθὼν ταχέως, χωρὶς νὰ ἐρωτήσῃ, προὐχώρησε πρὸς ἄλλο περικιτῶν ὁδοφράγμα, ὅθεν ἤκούοντο συνεχεῖς πυροβολισμοί. Οἱ πλείστοι τῶν προμάχων τοῦ ἀνῆκον προδήλως εἰς τὴν ἀνωτέραν τάξιν ἦσαν δὲ νέοι ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον καὶ μείρακες, τεσσαράκοντα περίπου τὸν ἀριθμὸν. Ὁ Ἀντώνιος δὲν ἠδύνατο, ἔνεκα τοῦ ὕψους τοῦ ὁδοφράγματος, νὰ ἴδῃ τοὺς προσβάλλοντας, ἀλλὰ τὸ τακτικὸν καὶ συνεχὲς τῶν πυροβολισμῶν κατεδείκνυσεν ὅτι ἦτο σῶμα πολυἀριθμον καὶ γεγυμνασμένον.

Βλέπων ὁ ἰατρὸς ὅτι ματαίᾳ θ' ἀπέβαινε πᾶσα ἀπόπειρα συμβιβασμοῦ, ἐθεώρησε περίξ αὐτοῦ, ἵνα εὕρῃ ὅπλον· ἀλλ' ἡ θέα τραυματίου κατακειμένου ἐνώπιόν του μετέβαλεν εὐθὺς τὰς ἰδέας του, κ' ἐνόησε πάραυτα ὅτι, ἀντὶ νὰ φονευσθῇ ἢ νὰ φονεύσῃ, ἄλλο εἶχεν αὐτὸς, πολὺ ἱερώτερον, τὸ καθῆκον. Γονυπετήσας πλησίον τοῦ τραυματίου, ἐξήγαγε τὴν ὀργανοθήκην του καὶ ἤρχισεν ἐξετάζων τὴν πληγὴν. Μετ' ὀλίγον ἔπεσον κύκλῳ του καὶ ἄλλοι, ὁ δὲ Ἀντώνιος, ἐξαγαγὼν τὸ φόρεμά του, καὶ σχίσας αὐτὸ εἰς λωρίδας, ἐλησιμονήθη ἐντελῶς ἐν μέσῳ τῶν σφαιρῶν, αἵτινες ἔβρεχον περίξ του. Αἶφνης οἱ ὑπερασπιζόμενοι τὸ ὁδοφράγμα, ἔβαλον κραυγὴν, καὶ ὁ Ἀντώνιος ἔστρεψε νὰ ἴδῃ τί συνέβαινε. Τὴν αὐτὴν στιγμήν λόγγῃ διεπέρασεν αὐτὸν, καὶ τὸν ἐξέριψε χαμαὶ αἵματόφυρτον.

KB'

Τὸ δρᾶμα.

Ἀφίνομεν εἰς τοὺς ἡμετέρους ἀναγνώστας νὰ φαντασθῶσι τὴν ἀγωνίαν τῆς Λουκίας, καθ' ὅλην αὐτὴν τὴν ὀλεθρίαν πάλην, καὶ τὴν αὐξοῦσαν ἀπελπισίαν αὐτῆς, μὴ δυναμένης νὰ μάθῃ τὴν τύχην τοῦ Ἀντωνίου. Κ' ἐφ' ὅσον μὲν διετῆρει ἔτι μικράν τινα ἐλπίδα, καὶ ὑπελείπετο αὐτῇ μέσον οἰωνήποτε, ὅπως ἀποπειραθῇ νὰ μάθῃ τὰ κατὰ τὴν ἰατρὸν, ὑπεστήριζον αὐτὴν ἡ ἐλπίς καὶ τὸ θαῖρος· ὅτε ὅμως πάντα ἐξηντλήθησαν εἰς μάτην, καὶ πᾶσα ἔρυνα ἀπέτυχεν, καὶ μόνη σκέψις ἀπέμεινεν εἰς τὴν Λουκίαν: «Ὁ Ἀντώνιος ἀπέθανεν» ἀλλῶς θὰ τὸν ἔβλεπον ἢ θὰ ἐμάνθανον περὶ αὐ-

τοῦ, τότε κατέπεσε διὰ μιᾶς καὶ συνετρίβη τὸ τε σῶμα αὐτῆς καὶ τὸ πνεῦμα.

Ἐπὶ δέκα ἡμέρας ἡ ζωὴ καὶ ἡ διάνοις τῆς Λουκίας ἐκινδύνευσαν. Εἶτα ἐπῆλθεν ἀνεπαίσθητός τις βελτίωσις, καὶ ἡμικωτεινὰ τινα διαλείμματα, καθ' ἃ ἐφαντάζετο ἡ Λουκία ὅτι ἔβλεπε κινουμένην ἐν τῷ δωματίῳ μορφήν τινα ὁμοιάζουσαν πρὸς τὴν Σπεράντσαν. Ἀλλὰ πῶς ἦτο δυνατόν νὰ ἦτο ἡ Σπεράντσα; Ἡ Λουκία ὠνειρεύετο βεβαίως. Τὴν παρηκολούθει ὅμως μετ' εὐχαριστήσεως, οὐδὲν μὲν λέγουσα, ἀλλ' ἀναπλάττουσα διὰ τῆς καταπεπονημένης φαντασίας της καιροὺς εὐτυχεῖς τοῦ παρελθόντος βίου της, καὶ δυνάμειν τινα ψιθυρίζουσα προσφιλεῖ διὰ τῶν ἀσθενῶν της χειλέων.

Νύκτα τινα, μετ' ὀλίγων ὥρων εὐεργετικὸν ὕπνον, ἐξύπνησε διαυγαστέρας ἔχουσα τὰς ἰδέας της, καὶ βλέπουσα δύο μεγάλους μελανοὺς ὀφθαλμοὺς ἀγρυπνοῦντας ἐπ' αὐτῆς τρυφερῶς, ὡς ἄλλοτε ποτε, ἠρώτησε ταπεινῇ τῇ φωνῇ:

— Σὺ εἶσαι, Σπεράντσα;

— Ὁ Θεὸς νὰ σᾶς εὐλογῇ, ἀγαπητὴ μου κυρία! Ἐγὼ εἶμαι, ἡ Σπεράντσα σας.

Καὶ ἡ νεαρὰ γυνὴ ἐγονυπέτησε καταριλοῦσα τὴν ἰσχνὴν χεῖρα, ἣν ἔτεινε πρὸς αὐτὴν ἡ Λουκία,

— Ναί, ἐγὼ εἶμαι, καὶ μένω ἐδῶ, διὰ νὰ μὴ σᾶς ἀφῆσω πλέον. Μὴν ὁμιλεῖτε ὅμως· δὲν πρέπει.

Καὶ τοποθετήσασα προσφόρως τὰ προσκεφάλαια τῆς Λουκίας, ἔστρεψε τὴν ὠχρὰν της μορφήν πρὸς τὸ ἄλλο μέρος. Ἡ ἀσθενὴς ὑπήκουσε, σιωπηλῇ, χωρὶς νὰ ζητήσῃ ἄλλην τινα ἐξήγησιν εὐχαριστημένη ὅτι εἶχε πλησίον της τὴν καλὴν ἰταλίδαν φίλην της.

Τίς ἄρα εἶχε καλέσει τὴν Σπεράντσαν παρὰ τὴν κλίνην τῆς Λουκίας, ἀκριβῶς καθ' ἣν στιγμήν αὕτη εἶχε τὴν μεγάλην ἀνάγκην της; — Ἡ μικρὰ ἐκείνη ἐπιστολὴ ἣν εἶχε γράψῃ πρὸς αὐτὴν ὁ Ἀντώνιος, ὅτε ἀπεχωρίζετο τῆς Λουκίας, ἵνα καταβῇ εἰς τὴν μάχην.

Ἡ ἀνάβρωσις τῆς Λουκίας ὑπῆρξε μακρὰ καὶ δυσχερὴς. Μόλις δὲ μετὰ δύο ὅλους μῆνας κατώρθωσε νὰ ἐξέλθῃ εἰς περίπατον ἐφ' ἀμάξης· καὶ πάλιν ὀλίγου δεῖν ἀπέβαινεν εἰς αὐτὴν ὀλεθρία ἡ πρώτη της ἐκείνη ἐκδρομὴ. Ἡ θέα τῶν ὁδῶν, τῶν στρατιωτῶν, τῶν φαίδρων γυναικῶν, αἵτινες ἐστηρίζοντο μεδιῶσαι ἐπὶ τῶν βραχιόνων τῶν συζύγων ἢ τῶν φίλων των, ἐνῶ ἐκείνη ἠθιάνετο εἰς αὐτὴν τοσοῦτ' ὀνύχην, δυστυχῇ καὶ ἐγκαταλειμμένην, — ὑπῆρξε διὰ τὴν Λουκίαν σκληροτάτη δοκιμασία. Πολλοὶ τῶν διαβατῶν παρετήρησαν τὴν ἡμέραν ἐκείνην τὴν ὠχρὰν αὐτῆς μορφήν, περιβλέπουσαν ἀπλήστως καὶ θεωροῦσαν πανταχοῦ ἐπὶ τῇ κενῇ ἐλπίδι ν' ἀνακαλύψῃ που τὸ προσφιλεῖ πρόσωπον τοῦ ἱατροῦ!

Μάτην ὅμως ἐθεώρει ἡ Λουκία, καὶ μάτην ἐξήταξε καὶ ἠρέυνα πανταχοῦ. Οὐδὲν κατώρθου

νά μάθῃ. Μεταπίπτουσα ἀδιακόπως ἀπὸ τῆς ἐλπίδος εἰς τὴν ἀπελπισίαν, προσδοκῶσα σήμερον νὰ ἴδῃ τὸν Ἀντώνιον ἀνοίγοντα αἶφνης τὴν θύραν, καὶ ἀποθαζήνουμένη πάλιν αὔριον, κατήντα πολ-
λάκις νὰ παραδέχεται αὐτὸν ἀποθανόντα, καὶ νὰ ποθῇ, θρηνοῦσα, νὰ ἴδῃ τὸ μέρος καὶ ὅπου εἶχε ταφῇ. Ἀνίσχυρος ἀπέβαινε τότε πᾶσα τῆς Σπερ-
ράντας ἡ παρηγορία.

— Ἄν ἔζη, ἔλεγεν ἡ Λουκία ἐπιμένουσα, θ' ἀ-
νεκάλυπτε κανὲν μέσον νὰ μοῦ τὸ μνηύσῃ.

— Ἀλλὰ πῶς, κυρία μου, νὰ εὔρῃ ἄνθρωπον νὰ σᾷ τὸ μνηύσῃ, ἂν ᾖν εἰς τὴν φυλακὴν, καὶ σι-
θηροδέστιμος; Δόσατέ του καιρὸν, ἐξηκολούθει λέ-
γουσα ἡ Σπερράντα μετὰ πεποικίσεως. Ἐπειτα,
νομίζετε ὅτι ἡ Παναγία δὲν θὰ προστατεύσῃ ἕνα
τόσον καλὸν ἄνθρωπον;

Καὶ ἡ Λουκία ἐπείθετο, καὶ ἤρχιζε προσευχο-
μένη, καὶ πάντα κατέβαλλεν ἀγῶνα ἵνα ἀνακτῇ-
σθ' ἐλπίδα καὶ θάρρος.

Ἡ δυστυχία παρέχει πολλάκις φίλους ἀπρο-
δοκίτους. Ἡ λαϊκὴ Κλέβερτων διελογίσθη, ὅτι
τῇ παρεμβάσει τοῦ νεαροῦ ἀκολούθου κυρίου Χ...
εἶχεν ἔως μικρὴν τινα ἐλπίδα νὰ λάβῃ πληροφο-
ρίας περὶ τῶν τελευταίων φυλακίσεων ἡ κατάλο-
γὸν τινα οἰωνδήποτε τῶν ἀποθανόντων. Ἐπομέ-
νως, καίτοι δὲν ἤλπιζε πολλὰ, καθότι δὲν εἶχεν
εἰς μεγάλην ὑπόληψιν τὸν δῆθεν ἐξάδελφόν της,
ἐκάλεσεν αὐτὸν τὴν πρωΐαν τῆς 17 Μαΐου. Ὁ κ.
Χ. κατεπλάγῃ ἐκ τῆς μεγάλης ἀλλοιώσεως τῆς
μόρφῃς της, ἡ ἀγαθότης δὲ δι' ἧς ὠμίλησε πρὸς
αὐτὴν ἐνεθάρρυνε τὴν Λουκίαν νὰ τῷ διηγηθῇ
λεπτομερῶς καὶ μετὰ πικτητικῆς ἀπλότητος τὰ
μεταξὺ αὐτῆς καὶ τοῦ ἱταλοῦ πατρίτου, καὶ νὰ
συμπεράνῃ λέγουσα, ὅτι παρεκάλει αὐτὸν νὰ τὴν
βοηθήσῃ, ὅπως ἐπανέρῃ τὰ ἔχνη τοῦ Ἀντωνίου.
Πρέπει νὰ δημολογῶμεν, πρὸς ἔπαινον τῆς ἀν-
θρωπίνης φύσεως, ὅτι ἤρκεσεν ἡ ἐπικλησις αὕτη,
ὅπως ὁ νεαρὸς καλλωπιστὴς ἀφροσιθῇ ἐγκαρδίως
εἰς ἀνέυρεσιν τοῦ ἱατροῦ. Πλὴν δὲ τούτου τὰ τε-
λευταία γεγονότα εἶχον ἐπαισιθητῶς ἐλαττώσει
τὴν ἀντιπάθειαν τοῦ νεαροῦ εὐπατρίδου πρὸς ἐ-
κείνους, οὓς εἶχεν ἄλλοτε ἀποκαλεῖται εἰρωνικῶς
δικηγόρους, καὶ — παράδοξον πρᾶγμα — εἶχον
μάλιστα ἐμπνεύσει εἰς αὐτὸν ἰσχυρὰν ἀντιπάθειαν
κατὰ τῆς μερίδος ἐκείνης, ἥτις ἀπῆλθε πρῶτε-
ρον ὅλων αὐτοῦ τῶν συμπαθειῶν. Ὁ κ. Χ. εἶχε
παραστῇ μάρτυς πάσης ὁμότητος καὶ ἀπανθρω-
πίας, ὥς εἶχε διαπράξει κατὰ τὰς τελευταίας ἡ-
μέρας ἡ κυβερνητικὴ μερίς, καὶ πᾶν τῆς καρδίας
του γενναῖον αἶσθημα εἶχε κατεξαναστῇ κατὰ
τῶν φρικαλέων ἐκείνων πράξικοπατων. Οὕτως
ἠρνήθη διὰ μιᾶς τὴν μερίδα, πρὸς ἣν ἐπὶ μακρὸν
συνεκεντροῦντο ἀποκλειστικῶς αἱ συμπάθειαι του,
καὶ ἀπεκήρυξεν ἀγῶνα, οὗτινος προεμάχουν τοι-
ουτοτρόπως οἱ θιασῶταί του.

Ἐξ μῆνης δολοκλήροι παρήλθον οὕτω, δαπα-
νηθέντες εἰς ματαίαν ἐρεύναν καὶ προσπάθειαν,

ἡ δὲ ταλαίπωρος Σπερράντα δὲν ἐγνώριζε πλέον
πόθεν ν' ἀντλήσῃ νέας ἐλπίδας ἵνα παρηγορήσῃ τὴν
κυρίαν της. Ἡ κατήρεια καὶ ἡ ἀπελπισία τῆς
Λουκίας ἐπετείνοντο οὐκ ἐλάττω, ὅτε αἶφνης ὀλίγαι
σειραὶ, ὑπὸ ἀγνώστου γεγραμμέναι χεῖρς, ἐπῆλ-
θον ἵνα μεταβάλλωσιν εἰς ἄρρητον χαρὰν τὴν με-
ταγχολὴν ἐκείνην. Εἰς τὴν λαϊκὴν Κλέβερτων
εἶχε περιέλθει ἡ ἐπομένη ἀνώνυμος ἐπιστολή.

«Ὁ φίλος σας ζῇ, ἀλλ' εἶνε φυλακισμένος! Ἄν
ἔχετε πρόσωπόν τι ἀσφαλές, — σημειώσατε, ὅτι
λέγω ἀσφαλές, — στείλατέ μου το, διὰ νὰ λάβῃ
λεπτομερεστέρως πληροφορίας. Θὰ μὲ εὔρῃ με-
θαύριον τὸ ἐσπέρως εἰς τὴν εἴσοδον τῆς πόλεως,
ἐρχόμενον ἐκ Ῥώμης διὰ τῆς πύλης Καποδικίνο.
Ὅστις θὰ ἔλθῃ, ὥς κρατῇ λευκὸν μανδήλιον εἰς
τὴν χεῖρα. Οὐδ' αὐτὸς ὁ ἀπὸ τὸν ὁποῖον ἀναπνέ-
ετε, νὰ μὴ ὑποπτύσῃ ὅτι ὑπάρχει συγκοινωνία
μεταξὺ μας. Μόνον τοιουτοτρόπως ἔχετε πιθαν-
νότητά τινα νὰ φανῇτε ὠφέλιμος εἰς τὸν φίλον
σας. Ἡ ἀστυνομία κατασκοπεύει ἕκαστον βῆμά
μου καὶ πᾶσάν μου πράξιν».

Ἄς φαντασθῇ τις τὴν χαρὰν τῆς Λουκίας μετὰ
τὴν ἀνάγνωσιν τῶν γραμμῶν τούτων. — Ἐξῆ
λοιπόν! Εὐλογητὸς ὁ Θεός! ἔζη! Τί σημαίνει ἂν
ἦτο φυλακισμένος; Ἀρκεῖ ὅτι ἔζη. Ἡ Λουκία
εἶχε τὴν πεποικίθησιν ὅτι θὰ κατάρθου ν' ἀνοίξῃ
τὰς θύρας τῆς εἰρήνης του. Θὰ μετεχειρίζετο ὁ-
λὴν τὴν ἐν Ἀγγλίᾳ ἐπιβροχήν της καὶ οἱ οἱ ὑπουργοὶ
τῆς πατρίδος της θὰ ἐνήργουν βεβαίως ὑπὲρ τῆς
χήρας τοῦ λόρδου Κλέβερτων, καὶ ἡ ἀγγλικὴ κυ-
βέρνησις θὰ ἐπενέβαινεν ἐπισήμως. — Ταλαίπωρος
Λουκία!

Ὁ ἀκόλουθος τῆς πρεσβείας, πιστὸς αὐτῆς
σύμμαχος, μετέβη εἰς τὴν ζητηθεῖσαν συνέντευ-
ξιν. Εὗρε δὲ μεστήλικα κύριον, ὅστις διηγήθη αὐ-
τῷ, πλὴν ὅσον γνωρίζομεν, καὶ τὰ ἑξῆς: Ὁ ἱα-
τρὸς Ἀντωνίου, πληρωθεὶς, διελογίσθη εὐφυῶς
νὰ προσποιηθῇ τὸν νεαρὸν, οὕτω δὲ μετηνέχθη
μετ' ἄλλων πτωμάτων εἰς τὸ κοιμητήριον. Ἐκεῖ
ἐκὼν ἄκων ἠναγκάσθη νὰ δώσῃ σημεῖα ζωῆς καὶ
ὀλίγου δεῖν ἐφρονέυετο ἵνα ταφῇ μετὰ τῶν λοι-
πῶν, ἂν φιλικωτέρως οἱ τινας ἐκ τῆς συνοδείας
δὲν ἐπρότεινον νὰ κατατεθῇ ἐν τῇ φυλακῇ τῆς
Ἁγίας Μαρίας, εὐρισκομένη παρὰ τὴν ὁδὸν, ἣν
ἠκολούθει ἡ πένητος συνοδεία. Ἐκείθεν μετηνέ-
χθη μετὰ μίαν ἐβδομάδα καὶ ἀπεκλείσθη ἐν τῷ
Φρουρίῳ τοῦ Ὠοῦ (Castello dell' Uovo). Ἐκεῖ
ἐπουλώθη ἡ ἄλλως ἀσήμαντος πληγὴ του, καὶ
μετὰ ἑξ' ἐβδομάδας προσήχθη εἰς τὴν ἀνάκρισιν.
Ἐπιθυμῶν πρὸ παντὸς ἄλλου νὰ μνηύσῃ εἰς τὴν
Λουκίαν ὅτι ἔζη, ἠρνήθη ὁ Ἀντωνίου οἰωνδήποτε
ἀπάντησιν, πρὶν ἢ ἐδίδοτο εἰς αὐτὸν συνήγορος,
καὶ τὸ κατάρθως τέλος μετ' ἐπανειλημμένας ἀ-
νακρίσεις καὶ ἀρνήσεις. Ὁ συνήγορος οὗτος, ὅστις
μετὰ τέσσαρας ὅλους μῆνας ἐχορηγήθη εἰς τὸν
Ἀντώνιον, ᾗν αὐτὸς ἐκείνος ὅστις ἐγραψεν τὴν ἀ-
νώνυμον ἐπιστολήν, καὶ μετέδιδε νῦν εἰς τὸν ἀ-

κόλουθον τὰς περὶ τοῦ ἱατροῦ εἰδήσεις. Καίτοι περιετρεμμένος κατ' ἀνάγκην ὡς ἐκ τῶν περιστάσεων, ἡ οὐχ ἦττον ἐντιμος καὶ γενναϊφρὼν ἄνθρωπος, αἰσιανόμενος τὰ καθήκοντα τοῦ ἐπαγγέλματός του, καὶ προσέτιμα τὴν σωτηρίαν τοῦ πελάτου του παντὸς προσωπικοῦ συμφέροντος.

Ὁ ἀκόλουθος ὑπέδειξεν εἰς τὸν συνήγορον, καθ' ὃ εἶχε συνεννοηθῇ μετὰ τῆς λαίδης Κλέβερτων, ὅτι δυνατόν ἦτο νὰ κατορθωθῇ ὑπὲρ τοῦ Ἀντωνίου ξένη διπλωματικὴ ἐπέμβασις, καὶ ὅτι πᾶσα χρηματικὴ θυσία ἦτο δυνατόν ὅπως ἐπιτευχθῇ ἡ ἀπόδρασίς του.

—Μὴ δοκιμάσετε τίποτε ἀπ' ὅλ' αὐτὰ, εἶπε περίτρομος ὁ δικηγόρος. Ἀπόπειρα φυγῆς ὁ ἀπετύγχανε βεβήκως καὶ θὰ ἐπεβάρυνε μάλιστα τὴν θέσιν τοῦ ὑποδίκου· παρέμβασίς δὲ διπλωματικὴ μόνον διὰ τηλεβόλων δύναται νὰ ἐπιτύχῃ. Ἐνα μόνον ἔχομεν βοηθόν. . . τὸν καιρόν. Ἀφήσατε νὰ ὀριμᾶσιν τὰ πράγματα, καὶ ἴσως αὐτὰ ἡμποροῦν νὰ μεταβάλουν τὴν πολιτικὴν τοῦ τόπου, καὶ νὰ θέσουν τέρμα εἰς τὰς πολιτικὰς καταδιώξεις. Ὅπως δὴποτε μὲ τὴν ὑπομονὴν θὰ κερδήσωμεν τοῦλάχιστον τοῦτο, ὅτι θὰ ψυχρανθοῦν τὰ πάθη. Ἡ καλλιτέρα συμβουλὴ, τὴν ὁποῖαν ἔχω νὰ δώσω εἰς τὴν λαίδην Κλέβερτων καὶ εἰς ὅσους ἐπιθυμοῦν τὸ καλὸν τοῦ Ἀντωνίου εἶνε νὰ μένουν ἡσυχῇ καὶ ἀδιάφοροι. Ήκουσα ὅτι πολλοὶ Ἀγγλοὶ δὲν συχνάζουν πλέον εἰς τὴν Αὐλὴν μετὰ τὴν φοβερὰν ἡμέραν τῆς 15 Μαΐου. Μὴ τοὺς μιμηθῆτε. Πρέπει νὰ πηγαίνετε εἰς τὴν Αὐλὴν, νὰ παρατηρῆτε τὰ πάντα, καὶ νὰ μοῦ δίδετε πληροφορίας, αἵτινες δύνανται νὰ μοῦ χρησιμεύουν. Εἶνε τὸ μόνον μέσον νὰ φανῇτε χρήσιμοι εἰς τὸν φίλον σας.

Ἡ περὶ τῆς συνεντεύξεως ταύτης ἐκθεσις τοῦ ἀκολούθου ἐψύχρηνεν ἐπαισθητῶς τὰς στιγμιαίας ἐλπίδας τῆς Λουίζας. Καίτοι δὲ ἄκουσα καὶ δυσθυμοῦσα, συνεμωρῶθη πρὸς τὴν συμβουλὴν τοῦ δικηγόρου, καὶ παρέστη πολλὰκις εἰς τὴν Αὐλὴν καὶ τὰς συναναστρώσεις. Ὅτε δὲ εἶδε, τί ἐπρόβουν οἱ περὶ τὸν βασιλεῖα περὶ τῶν ἀτυχῶν ὑποδίκων, καὶ ἤκουσε καθ' ἡμέραν ἐπαναλαμβάνόμενον ὅτι καιρὸς ἦτο πλέον νὰ ἐξολοθρευθῇ τὸ συκολόγιον ἐκεῖνο, καὶ ἤκουσε τὸν ἀντιπρόσωπον μεγάλης δυνάμεως λέγοντα ὅτι οὐδεμία διπλωματικὴ παρέμβασις ἠδύνατο νὰ ἐπιδράσῃ ἐπὶ τῆς ἀποφάσεως τοῦ νεαπολιτικοῦ ὑπουργείου. —τότε μόνον ἐνόησε πόσον δίκαιον εἶχεν ὁ ἰταλὸς δικηγόρος, συμβουλευτὴν ὑπομονὴν.

Μετ' ὀλίγας ἡμέρας ὁ ἀκόλουθος ἔλαβε δύο νέας πληροφορίας, ὧν ἰδοὺ τὸ περιεχόμενον : Ἐγγραφὸν ἰδιοχείρως ὑπὸ τοῦ Ἀντωνίου γεγραμμένον, εἶχε κατασχελῇ παρὰ τινι τῶν κατηγορουμένων. Τὸ ἔγγραφον δ' αὐτὸ ἦτο τὸ ὑπόμνημα ὅπερ εἶχε γράψῃ ἐκ Παλέρμου, καὶ ἐν ᾧ ἐλέγετο, πλὴν τῶν ἄλλων, ὅτι : «Εἶχε φθάσει ἡ ὥρα, καθ' ἣν πάντες οἱ τίμιοι φίλοι τῆς ἐλευθερίας καὶ τῆς ἀνε-

ξαρτησίας ἔπρεπε νὰ ἐνωθῶσι καὶ νὰ σχηματίσωσι φάλαγγα ἱερὰν». Ὁ ἱατρὸς εἶχεν ἀνακριθῇ, κατόπιν τῆς κατασχέσεως ταύτης, καὶ πιθανὸν ἐφαίνετο ὅτι ἐμελλε νὰ κατηγορηθῇ, ὡς ἰδρυτῆς μυστικῆς ἐταιρίας, καθ' ἣς διεξήγετο ἡδὴ δραστηρία προανάκρισις.

Τοῦτο δ' ἐπεβεβαίουν καὶ ἡ ἐπομένη πληροφορία τοῦ δικηγόρου τοῦ Ἀντωνίου, ἡ τελευταία, ἣς νομίζομεν ἀναγκαῖον νὰ μνημονεύσωμεν : Ὁ Ἀντωνίος ἐμελλε νὰ καταδιωχθῇ ὡς εἰς τῶν κυρίων ἰδρυτῶν τῆς μυστικῆς ἐταιρίας τῆς Ἰταλικῆς Ἐνώσεως. Ἡ ἐποχὴ δὲ τῆς δίκης ἐξήρτητο μεγάλως ἐκ τῆς τροπῆς τῶν πολιτικῶν πραγμάτων ἐν Ἰταλίᾳ καὶ ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ.

Ὁ καιρὸς δυστυχῶς ἐβάδισε ταχέως καὶ τὰ πράγματα ὀρίμασαν. Ἡ ἡττα τοῦ Πεδεμοντίου ἐν Νοβάρᾳ, ἡ ὑποταγὴ τῆς Σικελίας, ἡ ἡρωικὴ πτώσις τῆς Βενετίας, ἡ κατοχὴ τῆς Ῥώμης ὑπὸ τῶν γαλλικῶν λογχῶν, ἐπήνεγκον ταχὺν τὸν ὀρίμθον τῆς ἀντιδράσεως, καὶ ἡ κυβερνητικὴ τῆς Νεαπόλεως δρέπει ταχύτερον ἢ προσεδόκα τὸν καρπὸν τοῦ αἵματος, ὅπερ ἐχύθη τὴν 15 Μαΐου.

[Ἐπεται τὸ τέλος].

Π ΘΕΣΣΑΛΙΑ

ὑπὸ τὴν τουρκικὴν κυριαρχίαν.

Ἐὰν ρίψωμεν ἐν βλέμμα ἐπὶ τῶν μεταβολῶν, αἵτινες ἐπῆλθον ἐν τῇ Θεσσαλίᾳ κατὰ τοὺς τελευταίους βυζαντινοὺς χρόνους, καὶ τῆς καταστάσεως ἐν ἣ εὕρισκετο, ὅτε οἱ Τούρκοι ἐκυριάρχησαν αὐτῆς, δὲν θὰ ἀνεύρωμεν τὴν ἀνθρωπὴν κατὰστασιν, ἣν διετῆρε ἡ χώρα κατὰ τὴν Ῥωμαϊκὴν κυριαρχίαν ἢ κατὰ τὸ πρῶτον ἡμισυ τῆς βυζαντινῆς ἐποχῆς. Αἱ ὑπὸ τοῦ Πλινίου ἀναφερόμεναι 75 πόλεις δὲν ὑπάρχουσι πλέον, ἀλλ' οὔτε αἱ ὑπὸ τοῦ Πορφυρογεννήτου 17. Ἀλλεπάλληλοι δρώσεις κατέστρεψαν τὰς πόλεις αὐτῆς, ὧν δὲν ἀνευρίσκομεν κατὰ τὴν σημερινὴν ἐποχὴν ἢ ἀμορφὰ τινα εἰσπία ἀσαφῶς ὑποδεικνύοντα τὸν τόπον, ἔνθα ἔθαλλον ἄλλοτε τόσαι μεγαλοπόλεις τῆς Θεσσαλίας. Ἐρῆμωσις βασιλεύει κατὰ τὴν πεδιάδα, δι' ἣς βραδέως κυλίνει τὰ νάματα τοῦ ὁ Πηνειοῦ, περιβαλλόμενος ὑπὸ ἐρήμων καὶ μελαγχολικῶν ὄχθων. Ὁ κατὰ τοὺς τελευταίους βυζαντινοὺς χρόνους ἀρχόμενος ἐπὶ τῶν Θεσσαλικῶν ὁρέων συνοικισμὸς ἐπετάθη ἔτι μάλλον, ὅτε ὁ σιδηροὺς ποὺς νέου ἀλλοθροῦ κατακτητοῦ ἐπάτησε τὸ Θεσσαλικὸν ἔδαφος, καὶ παρὰ τὰ εἰσπία τῆς Ακρίσεως, τῆς Κραννῶνος, τῆς Σκοτούσης, τῶν Φερῶν, τῆς Μητροπόλεως, τῆς Τρίκκης, τοῦ Πελλινναίου, τῆς Φαρσάλου καὶ τόσων ἄλλων Θεσσαλικῶν πόλεων ἐπῆξε τὰς καλύβας αὐτοῦ ὁ ἐκ τοῦ Ἰονίου προσκληθεὶς τουρκικὸς πληθυσμὸς, ὅπως συνοικήσῃ τὴν ἐρῆμον σχεδὸν μείνανσαν Θεσσαλικὴν πεδιάδα. Ἀπαν τὸ Πελασγικὸν πεδίον καὶ τὸ πλεῖστον τοῦ Φαρσαλικοῦ καὶ Κροκίου κατελήφθη ὑπὸ τῶν νέων τοῦτων κυριαρχῶν τῆς